
Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

---

2020/2116(INI)

15.1.2021

MNENJE

Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

za Odbor za zunanje zadeve

o varstvu človekovih pravic in zunanji migracijski politiki EU
(2020/2116(INI))

Pripravljalna mnenja: Sira Rego

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- A. ker je EU v duhu svojega pristopa k zunanji razsežnosti migracij začela sodelovati s tretjimi državami na področju nadzora meja in upravljanja migracij; ker je „eksternalizacija“ upravljanja meja EU in nadzora migracij zaskrbljujoče glede na morebitna tveganja za kršitve standardov človekovih pravic in ker bi morala EU izvajati human in varen nadzor meja in upravljanje migracij; ker novi pakt EU o migracijah in azilu v ospredje postavlja sodelovanje s tretjimi državami; ker morajo vse oblike sodelovanja temeljiti na temeljnih in človekovih pravicah;
- B. ker je v skladu s členom 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) glavni cilj razvojnega sodelovanja zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine; ker je zato vse večja uporaba razvojnega sodelovanja za nadzor migracij v tretjih državah zaskrbljujoča; ker dodeljevanje razvojne pomoči EU v okviru dvostranskih ali večstranskih partnerstev z državami v razvoju ne bi smelo biti pogojeno s sodelovanjem na področju migracijske politike;
- C. ker pravo EU zahteva spoštovanje temeljnih pravic pri vseh notranjih in zunanjih ukrepih EU; ker bi morale biti človekove pravice eden osrednjih sestavnih delov zunanje politike EU; ker bi bilo treba pri zunanji migracijski politiki EU strogo spoštovati Evropsko konvencijo o človekovih pravicah in Listino Evropske unije o temeljnih pravicah, pa tudi pravo EU in mednarodno pravo;
- D. ker bi moral biti cilj zunanje migracijske politike EU zaščititi temeljne pravice prisilno razseljenih oseb in oseb, ki potrebujejo mednarodno zaščito, v izvornih in tranzitnih državah; ker so bili izraženi pomisleki glede učinka sedanjih politik na pravice ljudi v tretjih državah, zlasti glede človekovega dostojanstva, pravice do zapustitve ozemlja, do azila, osebne nedotakljivosti, svobode in varnosti, prepovedi slabega ravnanja, vračanja, zavračanja in kolektivnega izгона ter procesnih jamstev;
- E. ker je v Sredozemlju od leta 2014 izgubilo življenje najmanj 20 000 ljudi, številni drugi pa so umrli v Sahari in drugod na migracijskih poteh; ker se stalno pojavljajo poročila o zavračanju in kršitvah človekovih pravic na zunanjih mejah EU, zlasti med Grčijo in Turčijo ter Hrvaško ter Bosno in Hercegovino;
- F. ker zavračanje nudenja pomoči ljudem v stiski na morju in vračanje v nevarna pristanišča v tretjih državah kršita mednarodno pomorsko pravo, kot je določeno v Mednarodni konvenciji o varstvu človeškega življenja na morju (SOLAS) iz leta 1974 in Mednarodni konvenciji o iskanju in reševanju na morju (SAR) iz leta 1979, in pravico do življenja ter pravico do azila; ker bi morale države članice spoštovati to obveznost na celotnem območju Sredozemlja in ne kriminalizirati posameznikov ali organizacij, ki zagotavljajo podporo ali pomoč ljudem v stiski, kot je Komisija priporočila v svojih smernicah iz leta 2020¹; ker so vzpostavitev, delovanje in

---

¹ Smernice Komisije z dne 23. septembra 2020 o izvajanju pravil EU o opredelitvi in preprečevanju pomoči pri nedovoljenem vstopu, tranzitu in prebivanju (C(2020)6470).

vzdrževanje ustreznih in učinkovitih operacij iskanja in reševanja obveznost po mednarodnem pravu in bi jih morala EU podpirati;

- G. ker je EU od leta 2016 povečala število neformalnih sporazumov in dogovorov s tretjimi državami o vračanju in ponovnem sprejemu, vključno s skupnimi izjavami o migracijah, memorandumami o soglasju, skupnimi načrti za nadaljnje ukrepe, standardnimi operativnimi postopki in primeri dobre prakse; ker neformalni dogovori podobno kot formalni sporazumi o ponovnem sprejemu potrjujejo, da so države zavezane ponovnemu sprejemu svojih (ali tujih) državljanov, in določajo postopke za izvajanje vračanja v praksi; ker je EU od leta 2016 dosegla najmanj 11 neformalnih dogovorov, v istem obdobju pa je sklenila samo en nov sporazum o ponovnem sprejemu; ker obstoječi neformalni dogovori s tretjimi državami o migracijah ne vključujejo zaščitnih ukrepov za pravice državljanov tretjih držav in določb o ustavitvi ali začasni prekinitvi v primeru kršitev človekovih pravic;
- H. ker ima Evropska agencija za mejno in obalno stražo večjo vlogo pri praktičnem in operativnem sodelovanju s tretjimi državami, tudi pri sodelovanju na področju vračanja in ponovnega sprejema, zagotavljanju usposabljanja ter operativne in tehnične pomoči organom tretjih držav za namene upravljanja meja in nadzora meja, izvajanja operacij ali skupnih operacij na zunanjih mejah EU oziroma na ozemljih tretjih držav ter nاپotitve uradnikov za zvezo in operativnega osebja v tretje države;
- I. ker je nekdanji posebni poročevalec OZN o človekovih pravicah migrantov grajal pomanjkanje spremljanja in odgovornosti v sporazumih EU o migracijah; ker je sklenil tudi, da je le malo znakov, da so partnerstva za mobilnost prinesla dodatne koristi na področju človekovih pravic ali razvoja;
- J. ker so nekatere tretje države inkriminirale tihotapstvo in omejile regionalno migracijsko mobilnost v okviru sodelovanja z EU; ker je inkriminacija migracij v Nigru vplivala na življenja lokalnih prebivalcev in na svobodo gibanja v Gospodarski skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS), ki je od leta 1975 sprejela vrsto protokolov, ki omogočajo prosto gibanje oseb v tej regiji;
- K. ker je več preiskovalnih novinarjev in skupin za spremljanje stanja na področju človekovih pravic dokumentiralo kršitve človekovih pravic, ki naj bi bile posredno ali neposredno povezane z izvajanjem migracijske politike EU v tretjih državah; ker so nekatere organizacije civilne družbe zaradi takih kršitev proti EU in njenim državam članicam sprožile sodne postopke; ker je bila na Evropskem računskem sodišču vložena pritožba glede evropskega financiranja Libije, ki vključuje zahtevo za ustavitev programa, ki podpira libijsko obalno stražo, ker krši predpise EU na področju financiranja in mednarodne predpise o človekovih pravicah²; ker je bila tudi na Mednarodnem kazenskem sodišču vložena pritožba proti nekaterim uradnikom EU in držav članic zaradi več tisoč smrti, ki jih povzročijo vsako leto, (prisilnega) vračanja več deset tisoč migrantov, ki skušajo pobegniti iz Libije, ter posledičnih umorov, izgnanств, odvzemov prostosti, zaslužnjevanja, mučenja, posilstev, preganjanja in

---

² Global Legal Action Network (GLAN), 'EU financial complicity in Libyan migrant abuses' (Finančno sotorilstvo EU pri zlorabah libijskih migrantov).

drugih nečloveških dejanj proti tem migrantom³;

- L. ker Komisija še ni ocenila učinka izvajanja svojih zaporednih okvirov migracijske politike, zlasti globalnega pristopa k vprašanju migracij in mobilnosti ter novega partnerskega okvira za človekove pravice državljanov tretjih držav, niti učinka na človekove pravice, ki ga ima sodelovanje EU s tretjimi državami na področju migracij; ker bi bilo za takšno oceno koristno posvetovanje s prizadetimi skupnostmi in njihovo smiselno sodelovanje, treba pa bi jo bilo izvesti v celoviti, vključujoči in javni obliki, da bi zagotovili, da je zunanja migracijska politika EU v celoti skladna s spoštovanjem človekovih pravic;
1. poziva Komisijo, naj izvede celovito oceno posledic zunanje migracijske politike EU za človekove pravice, pri čemer naj posebno pozornost nameni izjavi EU in Turčije, sodelovanju z Libijo, skupnim nadaljnjim ukrepom EU in Afganistana, projektom, ki se izvajajo v okviru procesa iz Kartuma, in sporazumom agencije Frontex o sodelovanju pri upravljanju meja in ukrepanju na morju;
  2. poziva Komisijo, naj v svojo oceno vključi informacije, zbrane prek stalnega dialoga z organizacijami civilne družbe in drugimi akterji na terenu, ter na podlagi ugotovitev te ocene opredeli področja in orodja za izboljšave;
  3. poziva Komisijo, naj poveča sodelovanje s tretjimi državami s celovitim pristopom v skladu s človekovimi pravicami in zlasti pravico do azila, prepovedjo slabega ravnanja, načelom nevračanja, pravico do svobode in prepovedjo kolektivnega izгона;
  4. poziva Komisijo in agencije EU, naj prekinejo ali pregledajo svoje sodelovanje s tretjimi državami, všteti ustavitve posebnega financiranja in projektov, ki ogrožajo človekove pravice prizadetih, če recimo tretje države ne spoštujejo v celoti temeljnih pravic, ki izhajajo tako iz Konvencije OZN o statusu beguncev iz leta 1951 kot Evropske konvencije o človekovih pravicah, če niso ratificirale teh konvencij ali če ne spoštujejo konvencij SOLAS in SAR; poudarja, da zunanja migracijska politika EU ne bi smela podpirati prestrežanja na morju z vračanjem ljudi v pristanišča, ki niso varna;
  5. poziva Komisijo in države članice, naj glede na resne kršitve človekovih pravic beguncev, prosilcev za azil in migrantov v Libiji, zajemši tiste, ki so bili prestreženi na morju, nujno pregledajo vse dejavnosti sodelovanja z libijsko obalno stražo in jih začasno prekinejo, dokler ne bodo sprejeta jasna jamstva glede spoštovanja človekovih pravic;
  6. opozarja na izjavo EU in Turčije, v okviru katere so se zgodile kršitve človekovih pravic, ki niso skladne z Listino EU o temeljnih pravicah; poziva Komisijo, naj nujno pregleda izjavo EU in Turčije, da bi zagotovila njeno popolno skladnost s standardi človekovih pravic in pravom EU;
  7. ugotavlja, da je bilo sodelovanje EU s tretjimi državami osredotočeno na potrebo po povečanju števila vrnjenih oseb, ne da bi bila opravljena temeljita ocena posledic v

---

³ Študenti programa Capstone o boju proti terorizmu in mednarodnemu kriminalu, sporočilo tožilstvu Mednarodnega kazenskega sodišča z naslovom „Migracijske politike EU v osrednjem Sredozemlju in Libiji (2014–2019)“.

obliki kršitev človekovih pravic; ugotavlja, da lahko okrepljen nadzor meja in omejene vizumske politike migrantom kljub njihovi potrebi po zaščiti otežijo vstop v državo; poudarja, da lahko to stanje ogroža pravico do odhoda iz države, pa tudi pravico do azila iz mednarodnega prava na področju človekovih pravic;

8. je močno zaskrbljen, ker se stalno pojavljajo poročila o zavračanju na zunanjih mejah EU, v katerega so vključeni evropski akterji; meni, da kršitve človekovih pravic, zlasti pravice do azila, ki jih zagrešijo akterji, ki sodelujejo pri upravljanju meja, spodbujajo prizadevanja za oblikovanje humane in na pravicah temelječe migracijske politike na svetovni ravni;
9. poudarja resnost obtožb, da so plovila agencije Frontex izvajala nezakonita dejanja, in obsoja vsakršno morebitno vpletenost v operacije zavračanja na morju; poziva Komisijo kot varuhinjo Pogodb, naj odločno zahteva neodvisno preiskavo teh obtožb in spremljanja operacij agencije Frontex, da bi zagotovili skladnost z mednarodnim pravom ter načeli in vrednotami zaščite ogroženih oseb na morju; poleg tega izraža zaskrbljenost zaradi prenosa zračnega nadzora agencije Frontex na tretje države, da bi prestregli ljudi, ki bežijo pred mučenjem ter nečloveškim in ponižujočim ravnanjem; opozarja, da mora izvršni direktor agencije Frontex v skladu s členom 46 Uredbe (EU) 2019/1896 v celoti ali delno odložiti oziroma prekiniti vse dejavnosti, če meni, da prihaja do hudih kršitev temeljnih pravic ali obveznosti mednarodne zaščite, povezanih z zadevno dejavnostjo, ali da se bodo verjetno nadaljevale;
10. pozdravlja potrditev Komisije, da je treba vzpostaviti neodvisen mehanizem za nadzor meja in da je ta predlog treba vključiti v pakt EU o migracijah in azilu; v zvezi s tem poziva k vzpostavitvi vseevropskega mehanizma, ki bi omogočal neodvisno preiskavo domnevnih kršitev prava EU na mejah, da bi odpravili kršitve temeljnih in človekovih pravic; vztraja, da je treba zagotoviti neodvisnost, preglednost in učinkovitost tega instrumenta;
11. poziva k razširitvi mandata Agencije EU za temeljne pravice, da bi ji omogočili izvajanje svetovalne vloge v zunanji razsežnosti azilne in migracijske politike EU ter vključenost v postopke spremljanja;
12. opozarja, da bi moralo sodelovanje s tretjimi državami v okviru zunanje razsežnosti migracijske politike EU spodbujati razvoj in obravnavati temeljne vzroke prisilnih migracij z izkoreninjanjem revščine in ustvarjanjem gospodarskih priložnosti, se odzivati na kratkoročne in dolgoročne potrebe beguncev, migrantov in skupnosti v izvornih, tranzitnih in namembnih državah, prispevati k boju proti ksenofobiji, rasizmu in diskriminaciji, pomagati pri zagotavljanju boljših življenjskih pogojev, beguncem, migrantom in osebam brez državljanstva po vsem svetu zagotoviti dostop do njihovih pravic ter spodbujati dosledno spoštovanje mednarodnega prava in prava EU; zlasti poziva EU, naj ne ovira prostega gibanja v regiji ECOWAS, ki ima dolgo tradicijo sezonskih in krožnih migracij;
13. poudarja, da mora sodelovanje s tretjimi državami temeljiti na trajnih in vzajemno koristnih partnerstvih; poziva Komisijo, naj zagotovi, da politika razvojnega sodelovanja ne bo v nasprotju z načeli in cilji iz člena 208 PDEU, in sicer zmanjšanje in dolgoročno izkoreninjenje revščine; poudarja, da so lahko partnerstva za mobilnost ter

skupne agende o migracijah in mobilnosti učinkovita orodja za okrepitev sodelovanja s tretjimi državami na področju migracij;

14. poziva EU, naj v pripravo, izvajanje in ocenjevanje projektov, ki se izvajajo v tretjih državah, vključi diasporo, zadevne skupnosti, organizacije, ki jih vodijo begunci in migranti, zlasti tiste, ki jih vodijo ženske, ter predstavnike civilne družbe;
15. vztraja, da je treba povečati možnosti Evropskega parlamenta za nadzor in spremljanje priprave, izvajanja in ocenjevanja sporazumov o sodelovanju s tretjimi državami na področju migracij; obžaluje dejstvo, da se je Komisija izognila nadzoru Evropskega parlamenta pri svojem sodelovanju s tretjimi državami na področju migracij;
16. obžaluje, da je nujni skrbniški sklad Evropske unije za Afriko nepregleden in da Parlament ne sodeluje pri njegovem nadzoru; poziva Komisijo, naj temeljito pregleda izvajanje nujnega skrbniškega sklada, tudi s tem, da pregleda sestavo upravnega odbora, Evropskemu parlamentu zagotovi aktivno udeležbo, vštivši nadzor nad izbiro projektov, ter vključi lokalne organizacije civilne družbe, ki delajo na terenu, in organizacije civilne družbe, ki se ukvarjajo z varstvom človekovih pravic, ter vzpostavi dialog z njimi; poziva k preglednosti pri izvajanju nujnega skrbniškega sklada EU in k obveščanju Parlamenta v vseh fazah;
17. obsoja neformalne dogovore s tretjimi državami, dosežene brez ustreznega parlamentarnega nadzora ter demokratičnega in sodnega nadzora, ki jih EU in njene države članice uporabljajo vse pogosteje; poziva k popolni preglednosti teh ureditev in njihovega izvajanja; poziva Komisijo, naj v skladu s členom 218 PDEU spoštuje pristojnosti Evropskega parlamenta v odločitvah o zunanji razsežnosti migracijske politike EU;
18. poziva k vključevanju ustreznih operativnih mehanizmov in mehanizmov poročanja, spremljanja in odgovornosti, tudi učinkovitih pravnih sredstev, v sodelovanje EU s tretjimi državami, zlasti v neformalne sporazume in finančno sodelovanje; zlasti poziva Komisijo, naj vzpostavi ustrezen red, neodvisen, pregleden in učinkovit mehanizem spremljanja, v katerega bodo vključeni civilna družba in delavci na terenu in katerega rezultati bodo javno dostopni;
19. poziva EU in države članice, naj razvijejo in povečajo varne in zakonite poti v EU, da bi migrante in begunce zaščitile pred vstopom na nevarne poti, tudi z znatnim povečanjem prispevkov držav članic k cilju UNHCR glede svetovnih potreb po preselitvi in z uvedbo novih možnosti za zakonite migracije za partnerske države, s čimer bi jih preoblikovali v dragocena orodja za dopolnitev dvostranskega in večstranskega sodelovanja na področju zakonitih migracij in mobilnosti; ponovno poudarja zlasti, da je liberalizacija vizumskih režimov eno ključnih orodij za resnično vzajemno koristno partnerstvo s tretjimi državami;
20. poudarja ključno vlogo mednarodnih organizacij, kot so UNHCR, UNICEF in Mednarodna organizacija za migracije (IOM), pri izboljševanju varstva človekovih pravic v bližini domov, iz katerih ljudje bežijo; poziva EU, naj poveča svojo podporo tem organizacijam in se prepriča, da imajo humanitarne organizacije pri vseh svojih dejavnostih popoln dostop do vseh migrantov, ki potrebujejo pomoč, vključno s pridržanimi in tistimi na mejnih prehodih, da jim lahko zagotovijo humanitarno in

medicinsko pomoč, vključno s storitvami za izsleditev njihovih družin;

21. ugotavlja, da večina od doslej sklenjenih 18 uradnih sporazumov o ponovnem sprejemu vključuje ponoven sprejem državljanov tretjih držav v državo tranzita; poudarja, da vračanje v tranzitne države pomeni tveganje za morebitne kršitve človekovih pravic povratnikov; poziva, naj se določbe za operacionalizacijo človekovih pravic, tudi načelo nevračanja in ukrepe za preprečevanje posrednega ali verižnega vračanja, sistematično vključijo v sporazume o ponovnem sprejemu in neformalne sporazume; poleg tega poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo sporazumi EU o ponovnem sprejemu vsebovali klavzulo za njihovo enostransko začasno prekinitev, če bi vodili v stalne kršitve človekovih pravic;
22. poudarja, da Uredba (EU) 2019/1896 od agencije Frontex zahteva, da Parlamentu pravočasno, dosledno, pregledno, popolno in natančno poroča o svojih dejavnostih v zvezi s sodelovanjem s tretjimi državami, zlasti o tehnični in operativni pomoči na področju upravljanja meja in vračanja v tretje države, napotitvi uradnikov za zvezo, in posreduje podrobne informacije o spoštovanju temeljnih pravic;
23. poziva, naj se v ad hoc sporazume o statusu agencije Frontex vključi posebne ukrepe za operacionalizacijo človekovih pravic v okviru upravljanja meja in jasen mehanizem za določanje odgovornosti v primeru kršitev človekovih pravic; poziva agencijo Frontex, naj odbore DROI, AFET in LIBE redno obvešča o vseh dejavnostih, ki vključujejo sodelovanje s tretjimi državami, in zlasti o operacionalizaciji človekovih pravic v okviru teh dejavnosti;

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	12.1.2021
Izid končnega glasovanja	+: 35 -: 27 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Malik Azmani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Nicolas Bay, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Caterina Chinnici, Clare Daly, Marcel de Graaff, Lena Düpont, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Livia Járóka, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Peter Kofod, Łukasz Kohut, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Nicola Procaccini, Emil Radev, Paulo Rangel, Terry Reintke, Ralf Seekatz, Michal Šimečka, Birgit Sippel, Martin Sonneborn, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Dragoș Tudorache, Bettina Vollath, Jadwiga Wiśniewska, Elena Jončeva (Elena Yoncheva), Javier Zarzalejos
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Sira Rego, Miguel Urbán Crespo, Hilde Vautmans, Peter Vitanov (Petar Vitanov)

**POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU
V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE**

35	+
EPP	Jeroen Lenaers
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Caterina Chinnici, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Lukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Birgit Sippel, Peter Vitanov (Petar Vitanov), Bettina Vollath, Elena Jončeva (Elena Yoncheva)
RENEW	Sophia In 'T Veld, Fabienne Keller, Nathalie Loiseau, Maite Pagazaurtundúa, Michal Šimečka, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
GREENS/ EFA	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Tineke Strik
THE LEFT	Clare Daly, Cornelia Ernst, Sira Rego, Miguel Urbán Crespo
NI	Laura Ferrara, Martin Sonneborn

	-
EPP	Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Balázs Hidvéghi, Livia Járóka, Lukas Mandl, Nuno Melo, Roberta Metsola, Nadine Morano, Emil Radev, Paulo Rangel, Ralf Seekatz, Tomas Tobé, Javier Zarzalejos
ID	Nicolas Bay, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Marcel De Graaff, Peter Kofod, Annalisa Tardino
ECR	Joachim Stanisław Brudziński, Jorge Buxadé Villalba, Assita Kanko, Nicola Procaccini, Jadwiga Wiśniewska

	0
EPP	Magdalena Adamowicz
RENEW	Malik Azmani

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani